

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เพื่อศึกษาขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท อุตสาหกรรม แอคมิ จำกัด โดยมีขั้นตอนในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นพนักงานบริษัท อุตสาหกรรม แอคมิ จำกัด ดำรงเมื่อเดือน กรกฎาคม ปี 2549 จำนวน 1,766 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ครั้งนี้เป็นพนักงานบริษัท อุตสาหกรรม แอคมิ จำกัด จำนวน 317 คน ได้มาโดยอาศัยตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p.608)

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือในการศึกษา ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวความคิด ทฤษฎี บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของ บริษัท อุตสาหกรรม แอคมิ จำกัด
2. กำหนดกรอบโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ในงานวิจัย โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

2.1 ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพ และข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ วุฒิการศึกษา ลักษณะงานที่ปฏิบัติ และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความ ซึ่งตรงตามความเป็นจริง ในแต่ละข้อ จำนวน 6 ข้อ

2.2 ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจในด้านสภาพแวดล้อมของการปฏิบัติงาน ด้านรายได้ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา ความก้าวหน้าในหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน สวัสดิการของบริษัท ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน นโยบายของบริษัท จำนวน 36 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นคำถามปลายปิด (closed-end -questions) แบบมาตราส่วนประเมินค่าคำตอบ (rating scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วย
3	คะแนน	หมายถึง	ไม่แสดงความคิดเห็น
2	คะแนน	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1	คะแนน	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แยกออกเป็นการหาความเที่ยงตรง การทดสอบค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังนี้

3. ความเที่ยงตรง (validity) การหาค่าเที่ยงตรงของแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษางานค้นคว้าและวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำ

4. การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (discrimination) และความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรม แอคมิ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่ผู้ศึกษาค้นคว้าและวิจัยปฏิบัติงานอยู่ จำนวน 53 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson) ระหว่างคะแนนรายข้อและคะแนนรวม (item-total correlation) ปรากฏว่าแบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .9473 - .9512 หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (coefficient alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (statistical package for the social science) พบว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น .9499 ปรากฏตามภาคผนวก

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานคั่นคว่ำและวิจัย ก่อนนำไปเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แจกแบบสอบถามไปยังพนักงานของบริษัท อุตสาหกรรม แอคมิ จำกัด ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และเป็นสถานที่ที่ผู้ศึกษาคั่นคว่ำวิจัยปฏิบัติงานอยู่ โดยการแจกแบบสอบถามใช้วิธีแจกผ่านหัวหน้างานตามสัดส่วนของพนักงานที่มีอยู่ แต่ละแผนกครอบคลุมทั้งบริษัทฯ ในการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยใช้เวลาในการแจกแบบสอบถาม 7 วัน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรม SPSS (statistical package for the social science) โดยเลือกวิเคราะห์เฉพาะข้อมูลที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและของการศึกษาคั่นคว่ำดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ และข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้คือ ความถี่และร้อยละ
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท อุตสาหกรรม แอคมิ จำกัด สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย (mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ของการวิเคราะห์ข้อมูลได้วิเคราะห์ความหมายของค่าเฉลี่ย ตามหลักของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 หน้า 103)

เกณฑ์การให้คะแนน	ระดับ
4.51-5.00	มีขวัญและกำลังใจมากที่สุด
3.51-4.50	มีขวัญและกำลังใจมาก
2.51-3.50	มีขวัญและกำลังใจปานกลาง
1.51-2.50	มีขวัญและกำลังใจน้อย
1.00-1.50	มีขวัญและกำลังใจน้อยที่สุด

สูตรทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าสถิติพื้นฐานร้อยละ (percentage) สูตรในการคำนวณคือ

$$p = \frac{f \times 100}{n}$$

เมื่อ p = ค่าร้อยละ
 f = ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ
 n = จำนวนความถี่ทั้งหมด

หาค่าเฉลี่ย (arithmetic mean) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541, หน้า 35)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} = ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541, หน้า 64)

$$SD = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ SD = ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 n = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC เพื่อคำนวณหาความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที (t -test) และความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2545, หน้า 159-192) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD